

Я візьму пахуче мило
І умивюсь залюбки.
Ну, а де це мій гребінчик?
Зараз чубчик причешу,
Зубки щіточкою почищу
І в садочок так піду.

Розвинена пам'ять – запорука успішного навчання (метод мнемотехніка)

Інформаційне перевантаження, що властиве нашому часу, має вплив на всі вікові групи, але особливо на дітей. Інтенсифікація навчального процесу приводить до цілого ряду порушень у стані здоров'я дошкільників і школярів. Тому педагоги вимушені шукати шляхи оптимізації навчального процесу, використовувати технології, які максимально знижують інформаційне навантаження на дітей. Одним із найефективніших методів зниження зазначеного негативного впливу, на нашу думку, є застосування мнемотехнічних методів запам'ятовування, що дозволить оптимізувати процес навчання.

Особливі прийоми запам'ятовування отримали назву на ім'я богині **Мнемозини** та стали називатися мнемотехнічними. Система таких прийомів називається **мнемотехнікою** або **мнемонікою**.

Мнемозіна – дочка Урана й Геї, богиня, що уособлювала пам'ять. Вважалась матір'ю всіх 9 муз.

Згідно легенд, вона була натхненницею мислителів, таких як Платон, Цицерон, Арістофан і Геофіт

Мнемотехніка – це процес засвоєння нової інформації за допомогою спеціальних методів і прийомів. Це нова освітня технологія, що допомагає кожній дитині комфортно та легко здобувати знання у будь-якому віці.

Мнемотехніка допомагає вирішити такі основні навчальні та виховні завдання:

- розширюються творчі можливості дитини, завдяки гармонійній роботі лівої (логіка) і правої (творчість, образне мислення) півкулі головного мозку;
- формується вміння ефективно і самостійно вчитися;
- підвищується самооцінка дитини завдяки результативності у навчанні;
- зменшуються стреси від навчання;
- збільшується навчальна мотивація, а з нею успіхи;
- звільняється час від зазубрювання для продуктивної та творчої роботи;
- розвиток образної пам'яті допомагає сприймати навколишній світ у всій красі; набагато збільшується творчий потенціал;
- людина стає більш самостійною в інтелектуальній та практичній роботі, а це підвищує її адаптацію у соціумі.

Прийоми мнемотехніки полегшують запам'ятовування дітьми нової інформації та збільшують обсяг пам'яті шляхом утворення додаткових асоціацій.

К.Д.Ушинський писав: “Навчайте дитину якимось невідомим йому п'яти словам – він буде довго та марно мучитись, та пов'яжіть двадцять таких слів з картинками, і вона їх засвоїть вмиг”.

В дошкільному віці переважає наочно-образна пам'ять, запам'ятовування має переважно мимовільний характер: діти краще запам'ятовують події, предмети, факти, явища, що близькі до їхнього життєвого досвіду. Тому вся нова інформація, нові знання мають спиратися на життєвий досвід дітей. Ми створюємо асоціації із добре знайомими поняттями, і отримуємо бажаний результат.

Дітям молодшого дошкільного віку досить важко запам'ятати такі слова і терміни, якими дорослі оперують досить вільно, як то, назви геометричних фігур, пори року. Навіть старші дошкільники досить часто припускаються помилок при вживанні цих понять. Наприклад, слова «квадрат», «овал», «трикутник» є новими і складними для запам'ятовування дітьми. А пов'язавши ці слова з простими і знайомими поняттями (по звуковому сприйманню), можна вивчити ці поняття за лічені хвилини: квадрат - квакає, трикутник – тре на тертушці овочі, овал – Валя живе в підвалі. Чим кумедніші й простіші дані асоціації, тим легше вони запам'ятовуються дошкільниками. Якщо додати до цієї інформації яскраву

наочність, тактильне обстеження, можливість пограти з геометричними фігурами, результат здивує навіть досвідчених фахівців. Як показав досвід, для вивчення 4-6 геометричних фігур молодшим дошкільникам досить 10 – 15 хвилин.

За допомогою картинок, ілюстрацій (прийом «пиктограми») ми вчимо з дітьми без зусиль вірші, пісні, загадки, переказуємо казки.

Серед батьків поширена думка, що основними критеріями підготовки дитини до школи є вміння читати і рахувати. Не завжди ми, дорослі, враховуємо те, що одним з основних показників готовності до шкільного навчання є навички вільного спілкування, вміння переказувати, складати розповіді, описи. Чим раніше малюки оволодіють цими навичками, тим ефективнішим буде їх подальше навчання. Відповідно до програмних вимог, молодші дошкільники складають розповідь за запитаннями вихователя, відповіді їх прості, короткі. Використання мнемотехнічних прийомів дає змогу дітям молодшої групи переказувати текст (10 – 11 речень) повними поширеними реченнями, вільно, без допомоги вихователя, без хвилювання, впевнено.

Мнемотехнічні прийоми допомагають дисциплінувати дітей, навчити їх основним нормам і правилам поведінки. Так, наші діти знають правила поведінки в дитячому садочку, в громадських місцях, на природі, правила гігієни, намагаються дотримуватись їх в іграх, повсякденній діяльності.

В роботі з дітьми ми використовуємо такі мнемотехнічні прийоми: аналогія, трансформація, пиктограми, фонетичної асоціації, цифрообрази, тлумачення, зв'язування, сюжет, логічні запитання, уособлення, небилиця, нумерація та інші.

Якщо вас зацікавила освітня технологія мнемотехніка або виникли запитання щодо її використання в роботі з дітьми, просимо звертатися до методичного кабінету дошкільного навчального закладу № 20.

Репенько О.А.,
вихователь I категорії,
ДНЗ № 20